

TİCARİ KAZANÇ ELDE EDEN MÜKELLEFLER İÇİN VERGİ REHBERİ

ÜCRETSİZDİR

Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 271

2018

Ayrıntılı bilgi için
Vergi İletişim Merkezi (VİMER)
444 0 189

www.gib.gov.tr

Bu rehber, basım tarihinde yürürlükte olan mevzuat dikkate alınarak hazırlanmıştır.

Başkanlığımızın internet sayfası aracılığıyla güncel mevzuat bilgilerine ücretsiz olarak ulaşmak için e-posta bilgilendirme hizmetine abone olabilirsiniz.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI
Mükellef Hizmetleri Daire Başkanlığı

Yayın No: 271

Şubat 2018

GİRİŞ 1

1. TİCARİ FAALİYETİN KAPSAMI.....	1
1.1. Ticari Faaliyetin Özellikleri	2
1.2. Şirket Ortaklarının Durumu	2
1.2.1. Şahıs Şirketlerinin Ortakları.....	2
1.2.2. Sermaye Şirketlerinin Ortakları.....	3
1.2.3. İş Ortaklıkları	3
2. TİCARİ KAZANCIN TESPİT ŞEKİLLERİ.....	3
2.1. Gerçek Usulde Vergilendirme.....	4
2.1.1. Birinci Sınıf Tacirler (Bilanço Esasına Göre Defter Tutanlar)	4
2.1.2. İkinci Sınıf Tacirler (İşletme Hesabı Esasına Göre Defter Tutanlar)	5
2.2. Ticari Kazancın Tespitinde İndirilecek Giderler	5
2.3. Ticari Kazancın Tespitinde İndirilemeyecek Giderler.....	7
2.4. Diğer Kanunlara Göre İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler	8
2.5. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinin Vergilendirilmesi	9
2.5.1. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşinin Özellikleri.....	9
2.5.2. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Ortak Genel Giderlerin Dağıtımı	10
2.5.3. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Amortismanların Dağıtımı.....	10
2.5.4. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Tevkifat Uygulaması	11
3. TİCARİ KAZANCIN İSTİSNALARI.....	11
3.1. PTT Acentelerinde Kazanç İstisnası	11
3.2. Sergi ve Panayır İstisnası.....	12
3.3. Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna.....	12
3.4. Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Eğitim ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası	12
3.5. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası	13
3.6. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yapılan Faaliyetler Sonucu Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna.....	14
3.7. Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilecek Kazançlara İlişkin İstisna.....	14

3.8. Sınai Mülkiyet Haklarından Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna	15
3.9. Yatırım İndirimi.....	15
4. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ VE GELİRİN TOPLANMASI	16
5. ZARARLARIN KARLARA TAKAS VE MAHSUBU	16
5.1. Yurtdışı Faaliyetlerden Doğan Zararların Mahsubu	17
6. GEÇİCİ VERGİ	17
7. YILLIK BEYANNAMEYE DAHİL EDİLEN KAZANÇ VE İRATLARDAN YAPILACAK İNDİRİMLER.....	17
8. VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERE VERGİ İNDİRİMİ	19
9. GELİR VERGİSİNDE MAHSUP VE İADELER.....	21
9.1. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup ve İadesi.....	21
9.1.1. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiden Mahsup ve Kalan Kısımın İadesi.....	21
9.1.2. Mahsuben İade	21
9.1.3. Nakden İade.....	22
9.1.4. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Geçici Vergiye Mahsubu	23
9.2. Geçici Verginin Mahsubu ve İadesi	24
9.3. İade Talepleri Başvuru Şekli	25
10. 2017 TAKVİM YILI GELİRLERİNE UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ	26
11. YILLIK BEYANNAMEDE TARH İŞLEMLERİ	26
11.1. Tarh Yeri	26
11.2. Tarhiyatın Muhatabı.....	26
11.3. Vergilendirme Dönemi	27
11.4. Tarh Zamanı	27
12. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ	28
13. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI VE YERİ.....	29
14. BEYANNAMEYE EKLENECEK BİLDİRİM VE BELGELER	30
15. BEYANNAME VERMEYENLERE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR	30
16. GERÇEK USULDE TİCARİ KAZANCIN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER	30
VERGİNİZİ ÖDEYEBİLECEĞİNİZ ANLAŞMALI BANKALAR	35

GİRİŞ

Bu rehberde, 2017 yılında ticari kazanç elde eden mükelleflere yönelik olarak, ticari kazancın kapsamı, tespiti, hesaplanması sırasında indirilebilecek ve indirilemeyecek giderler, vergiden istisna edilen kazanç konuları ile yıllık beyannameye dahil edilen kazanç ve iratlardan yapılacak indirimler, gelir vergisinde mahsup ve iadeler, tarh işlemleri, beyannamenin verilme zamanı ve verginin ödenmesi konularında açıklamalar yer almaktadır.

1. TİCARİ FAALİYETİN KAPSAMI

Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazanç olup, aşağıda sayılan faaliyetlerden elde edilecek gelirler her durumda ticari kazanç olarak vergilendirilir.

1. Maden, taş ve kireç ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri ile tuğla ve kiremit harmanlarının işletilmesinden,
2. Coberlik işlerinden (Coberlik; borsaya kayıtlı olarak ve kendi nam ve hesabına hisse senedi ve tahvil alım satımı yapılmasıdır),
3. Özel okul ve hastanelerle benzeri yerlerin işletilmesinden,
4. Gayrimenkullerin alım, satım ve inşaa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden,
5. Kendi nam ve hesaplarına menkul kıymet alım-satımı ile devamlı olarak uğraşanların bu faaliyetlerinden,
6. Satın alınan veya trampa suretiyle iktisap olunan arazinin iktisap tarihinden itibaren 5 yıl içinde parsellenerek bu müddet içinde veya daha sonraki yıllarda kısmen veya tamamen satılmasından elde edilen kazançlar,
7. Diş protezciliğinden elde edilen kazançlar.

Kollektif ortaklıklarda ortakların, adi veya eshamlı komandit ortaklıklarda komandite ortakların, ortaklık karından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç olarak vergiye tabi tutulmaktadır.

1.1. Ticari Faaliyetin Özellikleri

Bir faaliyetin ticari faaliyet olarak değerlendirilebilmesi için taşıması gereken bazı özellikler bulunmaktadır. Buna göre;

- Faaliyetin yerine getirilmesinin sermaye ve emeğe dayanıyor olması gerekmektedir.
- Faaliyetin devamlı olması gerekmektedir. (Bir takvim yılı içerisinde birden fazla tekrarlanan veya birden fazla takvim yılında tekrarlanan işlemlerde de devamlılık olduğu varsayılacaktır).
- Gelir getirici faaliyetlerin bir organizasyon dahilinde yapılmış olması gerekmektedir (İşyeri açma, işçi çalıştırılması, ticaret siciline kaydolunması vb.)
- Müessesenin, ticari ve sınai bir müessese şekil ve mahiyetinde olması gerekmektedir.

1.2. Şirket Ortaklarının Durumu

Şirket ortaklarının gelir vergisi karşısındaki durumları, ortağı buldukları şirketin şahıs ya da sermaye şirketi olmasına göre farklılık gösterir.

1.2.1. Şahıs Şirketlerinin Ortakları

Şahıs şirketleri; adi ve kolektif şirketler ile adi komandit şirketlerdir.

Kollektif şirketlerde ortakların, adi komandit şirketlerde komandite ortakların ortaklık karından aldıkları paylar şahsi ticari kazanç hükmündedir ve bu ortaklar kendi paylarına düşen karlarını ayrı ayrı beyan etmek zorundadırlar.

Adi komandit şirketlerin komanditer ortaklarının şirket kazancından aldığı pay, şirketin faaliyet konusu ne olursa olsun vergisi tevkif suretiyle alınmamış menkul sermaye iradidir.

1.2.2. Sermaye Şirketlerinin Ortakları

Sermaye şirketleri; anonim, limited ve eshamlı komandit şirketler olup, bu şirketler kurumlar vergisi mükellefidirler.

Anonim ve limited şirket ortakları ile eshamlı komandit şirketlerin komanditer ortaklarının şirket kazancından elde ettikleri kazançlar kar payı ve iştirak hisselerinden doğan kazanç sayıldığından bu kazançların menkul sermaye iradi olarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Ancak, eshamlı komandit şirketlerde komandite ortakların ortaklık karından aldıkları paylar, şahsi ticari kazanç olup, gelir vergisine tabidir.

1.2.3. İş Ortaklıkları

İş ortaklığında mükellefiyet şekli ortakların isteğine bırakılmıştır. Dolayısıyla işi üstlenen ortakların talebine bağlı olarak iş ortaklarının mükellefiyet tesisi, kurumlar vergisi kapsamında olabileceği gibi “adi ortaklık” şeklinde de olabilmektedir.

2. TİCARİ KAZANCIN TESPİT ŞEKİLLERİ

Ticari kazanç elde eden mükellefler, Gelir Vergisi Kanununa göre iki gruba ayrılırlar,

- Esnaf muaflığından yararlanan ticari kazanç erbabı,
- Esnaf muaflığından yararlanmayan ticari kazanç erbabı.

Gelir vergisine tabi olan ticaret ve sanat erbabı ise, kazancın tespit usulü bakımından ikiye ayrılmaktadır.

- Basit usulde gelir vergisine tabi olanlar, (Ayrıntılı bilgi için www.gib.gov.tr adresinde bulunan “Basit Usule Tabi Mükellefler İçin Vergi Rehberi”ne bakınız)
- Gerçek usulde gelir vergisine tabi olanlar.

2.1. Gerçek Usulde Vergilendirme

Basit usul koşullarını taşımayan gelir vergisi mükelleflerinin ticari kazançları gerçek usule göre tespit edilir. Gerçek usule tabi mükellefler tutacakları defterler yönünden iki sınıfa ayrılırlar:

- Birinci sınıf tacirler (Bilanço esasına göre defter tutanlar)
- İkinci sınıf tacirler (İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar)

2.1.1. Birinci Sınıf Tacirler (Bilanço esasına göre defter tutanlar)

Aşağıda yazılı tüccarlar bilanço esasına göre defter tutarlar;

- Satın aldıkları malları olduğu gibi veya işledikten sonra satanlardan yıllık alımları veya satışları tutarları Vergi Usul Kanunu 177 nci maddesinde belirtilen miktarlardan fazla olanlar (**2017 yılı için yıllık alımlarda 170.000 TL veya yıllık satışlarda 230.000 TL; 2018 yılı için yıllık alımlarda 190.000 TL veya yıllık satışlarda 260.000 TL**),
- Diğer işlerle uğraşanlardan bir yıl içinde elde ettikleri gayri safi iş hasılatı Vergi Usul Kanunu 177 nci maddesinde belirtilen miktarı aşanlar (**2017 yılı için 90.000 TL; 2018 yılı için 100.000 TL**),
- Yukarıda yazılı işleri beraber yapanlardan iş hasılatının beş katı ile yıllık satış tutarının toplamı Vergi Usul Kanunu 177 nci maddesinde belirtilen miktarı aşanlar (**2017 yılı için 170.000 TL; 2018 yılı için 190.000 TL**),
- Her çeşit ticaret şirketleri,
- Kurumlar vergisine tabi diğer tüzel kişiler,
- Kendi istekleri ile bilanço esasına göre defter tutanlar.

Birinci sınıf tacirler, hesaplarını bilanço esasında tutacakları defterlerde takip ederler.

Bilanço esasına göre ticari kazanç, mali bilançolar üzerinden hesap dönemi sonunda ve başındaki öz sermaye tutarları arasındaki farktır.

Ayrıca; hesap dönemi içinde söz konusu işletmenin sahip veya sahiplerince;

- İşletmeye ilave olunan değerler bu farktan indirilir,
- İşletmeden çekilen değerler ise farka ilave olunur.

Dönem sonundaki öz sermayenin dönem başındakine göre fazla olan kısmı o dönemin ticari kazancı sayılır. Tersi durumda ise fark, zararı gösterir.

2.1.2. İkinci Sınıf Tacirler (İşletme hesabı esasına göre defter tutanlar)

Birinci sınıf tacirlerle ilgili şartları taşımayanlar, ikinci sınıf tacir sayılırlar ve işletme hesabına göre defter tutarlar.

İkinci sınıf tacirler, kazançlarını işletme hesabı esasında tespit ederler. Bu usulde kazanç, bir hesap dönemi içinde elde edilen hasılatlarla; giderler arasındaki müspet farktan oluşur. Giderlerin daha fazla olması halinde zarar doğmuş olur.

2.2. Ticari Kazancın Tespitinde İndirilecek Giderler

Gelir, safi tutarları üzerinden vergiye tabi tutulmaktadır. Gelir Vergisi Kanununun 40 ıncı maddesine göre, safi tutarı tespit edebilmek için, gayri safi hasılatlardan indirilebilecek giderler aşağıda sıralanmaktadır.

- a) Ticari kazancın elde edilmesi ve idame ettirilmesi için yapılan genel giderler,
- b) Hizmetli ve işçilerin iş yerinde veya iş yerinin müstemilatında iâşe ve ibate giderleri, tedavi ve ilaç giderleri, sigorta primleri ve emekli aidatı ve demirbaş olarak verilen giyim eşyası (Resmi ve özel daire ve müesseselerce hizmet erbabına işin icabı olarak verilen ve bunların işten ayrılmaları halinde geri alınan giyim eşyası),
- c) İşle ilgili olmak şartıyla, mukavelenameye veya ilama veya kanun emrine istinaden ödenen zarar, ziyan ve tazminatlar,
- d) İşle ilgili ve yapılan işin ehemmiyeti ve genişliği ile mütenasip seyahat ve ikamet giderleri,

e) Kiralama yoluyla edinilen veya işletmeye dahil olan ve işte kullanılan taşıtların giderleri,

f) İşletme ile ilgili olmak şartıyla; bina, arazi, gider, istihlak, damga, belediye vergileri, harçlar ve kaydiyeler gibi aynı vergi, resim ve harçlar,

g) Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre ayrılan amortismanlar. (İşletmeye dahil olan gayrimenkulün iktisadi değerini artırıcı niteliği olan ısı yalıtımı ve enerji tasarrufu sağlamaya yönelik harcamalar, yapıldığı yılda doğrudan gider yazılabilir.)

h) İşverenlerce, Sendikalar Kanunu hükümlerine göre sendikalara ödenen aidatlar,

i) İşverenler tarafından ücretliler adına bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, (İşverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen ve ücretle ilişkilendirilmeksizin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirim konusu yapılacak katkı paylarının toplamı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz. Gerek işverenler tarafından bireysel emeklilik sistemine ödenen katkı payları, gerekse bu Kanunun 63 üncü maddesinin birinci fıkrasının (3) numaralı bendi kapsamında indirim konusu yapılacak prim ödemelerinin toplam tutarı, ödemenin yapıldığı ayda elde edilen ücretin %15'ini ve yıllık olarak asgari ücretin yıllık tutarını aşamaz.)

j) Fakirlere yardım amacıyla gıda bankacılığı faaliyetinde bulunan dernek ve vakıflara Maliye Bakanlığınca belirlenen usul ve esaslar çerçevesinde bağışlanan gıda, temizlik, giyecek ve yakacak maddelerinin maliyet bedeli.

k) Türkiye İş Kurumu tarafından düzenlenen işbaşı eğitim programlarından faydalananlara, programı yürüten işverenlerce fiilen ödenen tutarlar (Bu kapsamda işverenler tarafından ticari kazancın tespitinde ücretle ilişkilendirilmeksizin her bir katılımcı itibarıyla indirim konusu yapılacak tutar aylık olarak asgari ücretin brüt tutarının yarısını aşamaz.)

Ayrıca, Bağ-Kur primleri de sosyal güvenlik mevzuatı uyarınca ödenmiş olması şartıyla beyan edilen ticari kazançla sınırlı olmak üzere indirim konusu yapılabilecektir.

2.3. Ticari Kazancın Tespitinde İndirilemeyecek Giderler

Ticari kazancın tespitinde aşağıda yazılı ödemeler gider olarak indirilemez;

- a) Teşebbüs sahibi ile eşinin ve çocuklarının işletmeden çektikleri paralar veya aynen aldıkları sair değerler,
- b) Teşebbüs sahibinin kendisine, eşine, küçük çocuklarına işletmeden ödenen aylıklar, ücretler, ikramiyeler, komisyonlar ve tazminatlar,
- c) Teşebbüs sahibinin işletmeye koyduğu sermaye için yürütülecek faizler,
- d) Teşebbüs sahibinin, eşinin ve küçük çocuklarının işletmede cari hesap veya diğer şekillerdeki alacakları üzerinden yürütülecek faizler,
- e) a, b, c ve d bentlerinde yazılı olan işlemler hariç olmak üzere, teşebbüs sahibinin, ilişkili kişilerle emsallere uygunluk ilkesine aykırı olarak tespit edilen bedel veya fiyatlar üzerinden mal veya hizmet alım ya da satımında bulunması halinde, emsallere uygun bedel veya fiyatlar ile teşebbüs sahibince uygulanmış bedel veya fiyat arasındaki işletme aleyhine oluşan farklar işletmeden çekilmiş sayılır.

Teşebbüs sahibinin eşi, üstsoy ve altsoyu, üçüncü derece dahil yansoy ve kayın hısımları ile doğrudan veya dolaylı ortağı bulunduğu şirketler, bu şirketlerin ortakları, bu şirketlerin idaresi, denetimi veya sermayesi bakımından kontrolü altında bulunan diğer şirketler ilişkili kişi sayılır.

Bu bent uygulamasında, imalat ve inşaat, kiralama ve kiraya verme, ödünç para alınması veya verilmesi, ücret, ikramiye ve benzeri ödemeleri gerektiren işlemler, her hâl ve şartta mal veya hizmet alım ya da satımı olarak değerlendirilir.

İşletmeden çekilmiş sayılan farklar, ilişkili kişi tarafından beyan edilmiş gelir veya kurumlar vergisi matrahının hesabında dikkate alınmış ise ilişkili kişinin vergilendirme işlemleri buna göre düzeltilir. İlişkili kişiler ve bu kişilerle yapılan işlemler hakkında bu maddede yer almayan hususlar bakımından, 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 13 üncü maddesi hükmü uygulanır.

- f) Her türlü para cezaları ve vergi cezaları ile teşebbüs sahibinin suçlarından doğan tazminatlar,

g) Her türlü alkol ve alkollü içkiler ile tütün ve tütün mamullerine ait ilan ve reklâm giderleri,

h) Kiralama yoluyla edinilen veya işletmede kayıtlı olan yat, kotra, tekne, sürat teknesi gibi motorlu deniz, uçak ve helikopter gibi hava taşıtlarından işletmenin esas faaliyet konusu ile ilgili olmayanların giderleri ile amortismanları,

i) Kullanılan yabancı kaynakları öz kaynaklarını aşan işletmelerde, aşan kısma münhasır olmak üzere, yatırımın maliyetine eklenenler hariç, işletmede kullanılan yabancı kaynaklara ilişkin faiz, komisyon, vade farkı, kâr payı, kur farkı ve benzeri adlar altında yapılan gider ve maliyet unsurları toplamının %10'unu aşmamak üzere Bakanlar Kurulunca kararlaştırılan kısmı.

j) Basın yoluyla işlenen fiillerden veya radyo ve televizyon yayınlarından doğacak maddî ve manevî zararlardan dolayı ödenen tazminat giderleri.

Yukarıdaki maddelerin uygulanmasında, kolektif şirketlerin ortakları ile adi ve eshamlı komandit şirketlerin komandite ortakları teşebbüs sahibi olarak kabul edilir.

2.4. Diğer Kanunlara Göre İndirilebilecek ve İndirilemeyecek Giderler

Motorlu Taşıtlar Vergisi Kanununun (II) sayılı tarifesinde yer alan taşıtlar ile bu Kanundaki tarifelerde yer alan taşıtlardan sadece ticari maksatla kullanılan uçak ve helikopterler ile taşıt kiralama faaliyeti ile uğraşan işletmelerin bu amaçla kiraya verdikleri taşıtların motorlu taşıtlar vergileri gider yazılabilir.

Özel İletişim ve Şans Oyunları Vergilerinin ticari kazancın tespitinde gider olarak indirilmesi mümkün bulunmamaktadır.

3100 sayılı Katma Değer Vergisi Mükelleflerinin Ödeme Kaydedici Cihazları Kullanmaları Mecburiyeti Hakkında Kanuna göre birinci ve ikinci sınıf tacirler satın aldıkları her bir ödeme kaydedici cihaz için % 100'e kadar amortisman oranı seçebilirler. Amortisman ayırma imkanı bulunmayanlar ise alış bedelinin tamamını vergiye tabi kazançlarının tespitinde indirim konusu yapabilirler.

2.5. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinin Vergilendirilmesi

2.5.1. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşinin Özellikleri

Bir yıldan fazla süren (birden fazla takvim yılına yaygın) inşaat ve onarım işlerinden elde edilen kazançlar işin bitiminde tespit edilir, tamamı o yılın geliri sayılarak takip eden yılın Mart ayının 25 inci günü akşamına kadar (01-25 Mart) beyan edilir.

Bir işin yıllara yaygın inşaat ve onarım işi kapsamında değerlendirilebilmesi için aşağıdaki koşulları taşıması gerekmektedir:

- Faaliyet konusu inşaat ve onarım işi olmalıdır.
- İnşaat ve onarım işi başkalarının hesabına ve taahhüde bağlı olarak yapılmalıdır.
- İnşaat ve onarım işi birden fazla takvim yılına sirayet etmelidir.

Yıllara yaygın inşaat ve onarım işi kapsamına giren işlerde, inşaat ve onarım işinin başlangıç ve bitim tarihi önem arz etmektedir. Bu çerçevede;

- Yapılan sözleşmede yapılacak işin yer teslimi öngörülmüş ise yerin teslim edildiği tarih,
- Sözleşmede yer teslim tarihi belirtilmemiş ise sözleşmede belirtilen işin başlangıç tarihi,
- Sözleşmede bunların hiçbiri belirtilmemiş ise sözleşme tarihi, işin başlangıç tarihi olarak kabul edilir.

Ayrıca,

- Geçici ve kesin kabule tabi olan işlerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın onaylandığı tarih,
- Geçici ve kesin kabul usulüne tabi olmayan işlerde işin fiilen tamamlandığı veya fiilen bırakıldığı tarih, işin bittiği tarih olarak kabul edilir.

2.5.2. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Ortak Genel Giderlerin Dağıtımı

Yıllara yaygın inşaat ve onarım işi yapan yükümlüler, bu işlerine ait kayıtlarını ayrı bir defterde veya tutmakla yükümlü oldukları defterlerin ayrı sayfalarında göstermek ve kar-zararlarını ayrı ayrı saptamak zorundadırlar.

Hangi işle ilgili olduğu saptanamayan veya bütün işler için yapılan giderler ortak genel gider olarak kabul edilip yapılan işlere dağıtılırlar.

Yıl içinde birden fazla inşaat ve onarım işinin birlikte yapılması halinde her yıla ait müşterek genel giderler bu işlere ait harcamaların birbirine olan nispetine göre dağıtılacaktır.

Tek veya birden fazla inşaat ve onarım işi diğer işlerle birlikte yapılıyor ise, her yıla ait müşterek genel giderler bu işlere ait harcamalar ile diğer işlere ait satış veya hasılat tutarlarının birbirlerine olan nispeti dahilinde dağıtılacaktır.

2.5.3. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Amortismanların Dağıtımı

Ortak olarak kullanılan makine, tesisat ve ulaştırma araçlarının amortismanları bunların her bir işte kullanıldıkları gün sayısına göre inşaatların maliyetlerine dağıtılır.

Amortisman dağıtımında aşağıdaki konulara dikkat edilmelidir:

- Mobilya, hesap ve yazı makinesi gibi büro malzemelerinin amortismanı, ortak genel giderlere eklenerek dağıtımına tabi tutulur.
- Yıl içinde alınan tesisat, makine ve ulaştırma araçlarının satın alındığı tarihten önceki günlere isabet eden amortismanları, yine ortak genel giderlere eklenerek dağıtımına tabi tutulur.
- Tesisat, makine ve ulaştırma araçlarının kullanılmayıp boş kaldığı günlere isabet eden amortismanları, ortak genel giderlere eklenerek dağıtımına tabi tutulur. Söz konusu araçların kullanılmadığı veya kullanılmasının mümkün olmadığı işlere pay verilmez.

2.5.4. Yıllara Yaygın İnşaat ve Onarım İşlerinde Tevkifat Uygulaması

Yıllara yaygın inşaat ve onarım işlerinden elde edilen gelirler vergi kesintisine tabi tutulmaktadır. Vergi kesintisi yapmak mecburiyetinde olanlar, yıllara yaygın inşaat ve onarım işini yapanlara (kurumlar dahil) ödedikleri hakediş bedellerinden hakediş sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben (avans olarak ödenenler dahil) %3 nispetinde vergi kesintisi yapmakla yükümlüdürler.

Sözleşme yapılırken işin yıl içinde bitmesinin öngörülmesine rağmen sonraki yıla sarkan işlerde, yeni sözleşmenin veya sözleşmede değişikliğin yapıldığı ya da işin fiilen yıllara yaygın hale geldiği tarihten sonra yapılan hakediş ödemelerinden vergi kesintisi yapılması gerekir.

Diğer taraftan, geçici kabulden sonra kesin kabulü sağlamak üzere yapılan işler nedeniyle alınan hakedişler, biten inşaat işiyle ilgilendirilmeksizin elde edildikleri yılın kar veya zararının tespitinde dikkate alınır ve gelir vergisi tevkifatına tabi tutulmazlar.

Kesilen bu vergiler verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesinde bildirilen kazanç üzerinden hesaplanacak gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsup neticesinde, mükellefe iadesi gereken bir vergi tutarının olması halinde bu tutar, mükellefin talebi doğrultusunda diğer vergi borçlarına mahsup edilir; mükellefin vergi borcunun olmaması halinde ise nakden iade yapılır.

3. TİCARİ KAZANCIN İSTİSNALARI

3.1. PTT Acentelerinde Kazanç İstisnası

PTT acenteliği faaliyetinden elde edilen kazançlar, gelir vergisinden istisna edilmiştir. Ancak, bu kazanç istisnasının Gelir Vergisi Kanununun 94 üncü maddesi uyarınca yapılan tevkifata etkisi yoktur.

3.2. Sergi ve Panayır İstisnası

Dar mükellefiyete tabi olanların hükümetin izni ile açılan sergi ve panayırlarda yaptıkları ticari faaliyetlerden elde ettikleri kazançlar, Türkiye’de başkaca işyeri veya daimi temsilcileri bulunmaması şartıyla gelir vergisinden istisna edilmiştir.

3.3. Serbest Bölgelerde Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna

5084 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 06.02.2004 tarihinden önce faaliyette bulunmak üzere ruhsat almış mükelleflerin serbest bölgelerde gerçekleştirdikleri faaliyetler dolayısıyla elde ettikleri kazançları, faaliyet ruhsatlarında belirtilen süre ile sınırlı olmak üzere; gerek 06.02.2004 tarihinden önce gerekse bu tarihten sonra faaliyet ruhsatı almış olan mükelleflerin serbest bölgelerdeki imalatlarının satışı sonucu elde edilen kazançları ise Avrupa Birliğine tam üyeliğin gerçekleştiği tarihi içeren yıllık vergilendirme döneminin sonuna kadar gelir ve kurumlar vergisinden istisna edilmiştir.

Söz konusu istisna kazancın kapsamına 3218 sayılı Serbest Bölgeler Kanununun geçici 3 üncü maddesinin ikinci fıkrasının (a) bendine 6772 sayılı Kanunun 7 nci maddesiyle 24/02/2017 tarihinden itibaren uygulanmak üzere; serbest bölgelerde, bakım, onarım, montaj, demontaj, elleçleme, ayrıştırma, ambalajlama, etiketleme, test etme, depolama hizmeti alanlarında faaliyette bulunan ve hizmetin tamamını Türkiye’de yerleşmiş olmayan kişilerle, işyeri, kanuni ve iş merkezi yurt dışında bulunanlara veren hizmet işletmelerinin, söz konusu hizmetlere konu malların serbest bölgelerden Türkiye’ye herhangi bir şekilde girişi olmaksızın yabancı bir ülkeye gönderilmesi şartıyla bu hizmetlerden elde ettikleri kazançlar da dahil edilmiştir.

3.4. Kreş ve Gündüz Bakımevleri ile Eğitim ve Öğretim İşletmelerinde Kazanç İstisnası

Özel kreş ve gündüz bakımevleri ile okul öncesi eğitim, ilköğretim, özel eğitim ve orta öğretim özel okullarının işletilmesinden elde edilen kazançlar, ilgili Bakanlığın görüşü alınmak suretiyle Maliye Bakanlığının

belirleyeceği usul ve esaslar çerçevesinde **beş vergilendirme dönemi** gelir vergisinden istisna edilmiştir. İstisna, kreş ve gündüz bakımevleri ile okulların faaliyete geçtiği vergilendirme döneminden itibaren 5 vergilendirme dönemi için geçerlidir.

Söz konusu istisna uygulamasına ilişkin açıklamaların yer aldığı 254 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde 295 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği ile değişiklik yapılmıştır. 295 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinin yayımlandığı 23/12/2016 tarihi itibarıyla yürürlüğe giren söz konusu değişiklikle birlikte Gelir Vergisi Kanununun 20 nci maddesinde yer alan eğitim ve öğretim kurumlarında kazanç istisnasından yararlanmak için **Başkanlığımıza başvuru şartı aranmamakta olup**, mükellefler 254 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde yer alan açıklamalar çerçevesinde, kendilerine verilen kurum açma izin belgesiyle faaliyete geçtikleri vergilendirme döneminden itibaren söz konusu istisnadan yararlanabilecektir.

3.5. Genç Girişimcilerde Kazanç İstisnası

Genç girişimcilerde kazanç istisnası, 10/2/2016 tarihli ve 29620 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan 6663 sayılı Kanunun 1 inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununun mülga mükerrer 20 nci maddesinde yapılan düzenlemeyle getirilmiştir. Söz konusu düzenleme ile ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle adlarına ilk defa gelir vergisi mükellefiyeti tesis olunan ve mükellefiyet başlangıç tarihi itibarıyla yirmi dokuz yaşını doldurmamış tam mükellef gerçek kişilerin, faaliyete başladıkları takvim yılından itibaren üç vergilendirme dönemi boyunca elde ettikleri bu kazançlarının 75.000 Türk lirasına kadar olan kısmı belirli şartlar dahilinde gelir vergisinden müstesna tutulmaktadır.

İstisnadan yararlanılabilmesi için;

1. Mükelleflerin işe başlamayı kanuni süresi içerisinde bildirmeleri,
2. İşte bilfiil çalışılması ya da işin kendisi tarafından sevk ve idare edilmesi (Çırak, kalfa veya yardımcı işçi çalıştırmak ya da seyahat, hastalık, askerlik, tutukluluk ve hükümlülük gibi zaruri ayrılmalar dolayısıyla geçici olarak işinde bilfiil çalışmamak bu şartı bozmaz.),

3. Faaliyetin adi ortaklık veya şahıs şirketi bünyesinde yapılması hâlinde tüm ortakların işe başlama tarihi itibarıyla anılan madde kapsamındaki şartları taşıması,
4. Ölüm nedeniyle faaliyetin eş ve çocuklar tarafından devralınması hâli hariç olmak üzere, faaliyeti durdurulan veya faaliyetine devam eden bir işletmenin ya da mesleki faaliyetin eş veya üçüncü dereceye kadar (bu derece dâhil) kan veya kayın hısımlarından devralınmamış olması,
5. Mevcut bir işletmeye veya mesleki faaliyete sonradan ortak olunmaması gerekmektedir.

3.6. Teknoloji Geliştirme Bölgelerinde Yapılan Faaliyetler Sonucu Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna

Teknoloji geliştirme bölgelerinde faaliyet gösteren mükelleflerin, münhasıran bu bölgedeki yazılım, tasarım ve AR-GE faaliyetlerinden elde ettikleri kazançları faaliyete başlanılan tarihten bağımsız olmak üzere, 31.12.2023 tarihine kadar gelir vergisinden istisna edilmiştir.

3.7. Türk Uluslararası Gemi Siciline Kayıtlı Gemilerin İşletilmesinden ve Devrinden Elde Edilecek Kazançlara İlişkin İstisna

Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların işletilmesinden ve aynı sicile bir başkası adına tescil edilmek üzere devrinden elde edilen kazançlar gelir vergisinden istisnadır.

Bu kapsamda, Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemi ve yatların 6770 sayılı Kanunun yürürlüğe girdiği 27/1/2017 tarihinden itibaren bu sicilden terkin edilerek başka bir sicile kaydedilmek üzere veya başka suretlerle devrinden doğan kazançlar için de bu istisnadan yararlanılabilecektir. Öte yandan, yurt dışından ithal edilerek 4490 sayılı Kanunun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi uyarınca Türk Uluslararası Gemi Siciline kaydedilen 3.000 DWT'nin (yolcu gemileri ile özel maksatlı, özel yapılı gemilerde ise 300 grostonun) üzerindeki gemilerin, bu sicilden terkin edilerek başka bir sicile kaydedilmek üzere veya sair suretlerle

devrinden elde edilecek kazançların gelir vergisinden istisna edilebilmesi için, en az altı ay süreyle Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı olarak işletilmiş olmaları şartı aranacaktır.

Türk Uluslararası Gemi Siciline kayıtlı gemilerin ve yatların otel veya restoran işletmeciliğinde (yüzer otel veya restoran) kullanılması durumunda bu faaliyet gemi işletmeciliği faaliyeti kapsamında değerlendirilemeyeceğinden, elde edilen kazançların söz konusu istisnalardan yararlandırılması mümkün değildir.

3.8. Sınai Mülkiyet Haklarından Elde Edilen Kazançlara İlişkin İstisna

Türkiye’de gerçekleştirilen araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetleri neticesinde ortaya çıkan buluşların; kiralanması, devri veya satışı neticesinde elde edilen kazançların, Türkiye’de seri üretime tabi tutularak pazarlanmaları halinde elde edilen kazançların, Türkiye’de gerçekleştirilen üretim sürecinde kullanılması sonucu üretilen ürünlerin satışından elde edilen kazançların patentli veya faydalı model belgeli buluşa atfedilen kısmının % 50’si gerekli şartların yerine getirilmesi halinde 01.01.2015 tarihinden itibaren gelir vergisinden istisna edilmiştir.

Bu istisnanın uygulanmasında temel şart, kazanç ve iradın elde edildiği buluşlara ilişkin araştırma, geliştirme ve yenilik faaliyetleri ile yazılım faaliyetlerinin Türkiye’de gerçekleştirilmiş olmasıdır. Buluşa yönelik hakların ihlal edilmesi neticesinde elde edilen gelirler ile buluş nedeniyle alınan sigorta veya diğer tazminatlar da istisna kapsamındadır.

3.9. Yatırım İndirimi

“Yatırım İndirimi İstisnası” uygulaması 5479 sayılı Kanunla 01.01.2006 tarihinden itibaren yürürlükten kaldırılmış fakat geçiş dönemine ilişkin olarak Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 69 uncu madde ile düzenlemeler yapılmıştır.

Ancak, 6009 sayılı Kanunla 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun geçici 69 uncu maddesinin birinci fıkrasına eklenen “Şu kadar ki, vergi matrahlarının tespitinde yatırım indirimi istisnası olarak indirim konusu yapılacak tutar,

ilgili kazancın % 25'ini aşamaz" hükmü, Anayasa Mahkemesinin 9/2/2012 tarihli ve Esas No:2010/93 sayılı Kararı ile iptal edilmiş ve gerekçeli iptal kararı Resmi Gazetede yayımlanana kadar yürürlüğü durdurulmuştur.

26/7/2013 tarihli ve 28719 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan söz konusu Anayasa Mahkemesi Kararına göre 2011 ve takip eden vergilendirme dönemlerinde elde edilen ticari kazançlara anılan hüküm çerçevesinde herhangi bir sınırlama olmaksızın yatırım indirimi istisnası uygulanabilecektir.

4. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ VE GELİRİN TOPLANMASI

Gelir Vergisi Kanununda sayılan gelir unsurlarından bir takvim yılı içinde elde edilen kazanç ve iratlar, aksine hüküm olmadıkça, mükellefler tarafından yıllık beyanname ile beyan edilir. Beyan edilmesi gereken gelirlerin yıllık beyannameye toplanarak beyan edilmesi zorunludur.

Ticari faaliyette bulunan mükellefler kazanç elde etmemiş olsalar bile yıllık beyanname vermek zorundadırlar. Beyannameye eklenmesi zorunlu olan başka gelir unsurlarının da bulunması halinde Gelir Vergisi Kanununun 85 ve 86 ncı maddelerinde belirtilen esaslara ve söz konusu gelirlerin beyanına ilişkin özel hükümlere göre işlem yapılması gerekmektedir.

5. ZARARLARIN KARLARA TAKAS VE MAHSUBU

Gelirin toplanmasında gelir unsurlarından bazılarında doğan zararlar (Gelir Vergisi Kanununun 80 inci maddesinde yazılı diğer kazanç ve iratlardan doğanlar hariç) diğer kaynakların kazanç ve iratlarına mahsup edilir. Buna göre;

Zarar Olarak Mahsup Edilecek Olanlar:

- Diğer kazanç ve iratlar dışındaki kazanç ve iratlardan doğan zararlar,
- Yurt dışındaki faaliyetten doğan zarar (ilgili ülkedeki denetim elemanlarınca rapora bağlanmalıdır.)

Zarar Olarak Mahsubu Yapılamayacak Olanlar:

- Değer artışı kazançlarından doğan zararlar,
- Menkul ve gayrimenkul sermaye iratlarında; sermayede meydana gelen eksilmeler,
- Gelir vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili zararlar.

5.1. Yurtdışı Faaliyetlerden Doğan Zararların Mahsubu

Tam mükellefiyete tabi kişiler, yurt dışı faaliyetlerinden doğan zararlarını, faaliyette bulunulan ülkenin vergi kanunlarına göre denetim yetkisi verilen kuruluşlarca rapora bağlanması ve raporun aslı ve tercüme edilmiş bir örneğinin Türkiye'deki ilgili vergi dairesine ibrazı halinde mahsup edebileceklerdir.

Türkiye'de mahsup edilen yurt dışı zararın, ilgili ülkede de mahsup edilmesi halinde, Türkiye'de beyannameye dahil edilecek yurt dışı kazanç, mahsuptan önceki tutar olacaktır.

Türkiye'de gelir vergisinden istisna edilen kazançlarla ilgili yurt dışı zararlar, yurt içindeki kazanç ve iratlardan mahsup edilmez.

6. GEÇİCİ VERGİ

Gerçek usulde gelir vergisine tabi ticari kazanç sahipleri cari vergilendirme döneminin gelir vergisine mahsup edilmek üzere, üçer aylık dönemler halinde tespit edilecek kazançları üzerinden % 15 oranında geçici vergi öderler.

7. YILLIK BEYANNAMEYE DAHİL EDİLEN KAZANÇ VE İRATLARDAN YAPILACAK İNDİRİMLER

Yıllık beyanname ile bildirilecek gelirlere ilişkin indirimler, Gelir Vergisi Kanunu ile diğer kanunlarda belirtilmiştir. Gelir Vergisi matrahının tespitinde gelir vergisi beyannamesinde bildirilecek gelirlerden aşağıda belirtilen indirimlerin yapılabilmesi için yıllık beyanname ile bildirilecek

bir gelirin bulunması ve yapılacak indirimlerin ilgili mevzuatta belirtilen şartları taşıması gerekmektedir.

İndirim konusu yapılacak tutarın hesaplanmasında gayrisafi hasıllardan giderler düşüldükten, geçmiş yıl zararları ve indirimler düşülmeden önceki safi irat esas alınacaktır.

Ticari kazançtan indirim konusu yapılabilecek hususlar şunlardır;

- Şahıs Sigorta Primleri
- Eğitim ve Sağlık Harcamaları
- Bağış ve Yardımlar
- Sponsorluk Harcamaları,
- 5746 Sayılı Kanun Kapsamındaki İndirimler;
 - Ar-Ge ve Tasarım İndirimi
 - Teknogirişim Sermayesi Desteği
 - Diğer Teşvik Unsurları
- Başbakanlıkça veya Bakanlar Kurulunca Başlatılan Yardım Kampanyalarına Makbuz Karşılığı Yapılan Ayni ve Nakdi Bağışlar
- Türkiye Kızılay Derneğine ve Türkiye Yeşilay Cemiyetine Makbuz Karşılığı Yapılan Nakdi Bağış ve Yardımlar
- Girişim Sermayesi Fonu Olarak Ayrılan Tutarların İndirimi
- Türkiye'den Yurt Dışı Mukim Kişi ve/veya Kurumlara Verilen Hizmetlerden Sağlanan Kazançlara İlişkin İndirim
- Korumalı İş Yeri İndirimi
- Bireysel Katılım Yatırımcısı İndirimi
- Expo 2016 Antalya Ajansına Yapılan Her Türlü Nakdi ve Ayni Bağış ve Yardımlar ile Sponsorluk Harcamaları
- Diğer Kanunlara Göre Tamamı İndirilecek Bağış ve Yardımlar

8. VERGİYE UYUMLU MÜKELLEFLERE VERGİ İNDİRİMİ

Ticari, zirai veya mesleki faaliyeti nedeniyle gelir vergisi mükellefi olan uyumlu mükelleflerin yıllık gelir vergisi beyannameleri üzerinden hesaplanan verginin %5'i ödenmesi gereken gelir vergisinden indirilir.

Söz konusu indirimden faydalanmak için belirlenen şartlar, Gelir Vergisi Kanunu mükerrer 121 inci maddesinde düzenlenmiştir. Buna göre mükelleflerin;

- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıla ait vergi beyannamelerinin kanuni süresinde verilmiş ve bu beyannameler üzerine tahakkuk eden vergilerin kanuni süresinde ödenmiş olması, (Kanuni süresinde verilen bir beyannameye ilişkin olarak kanuni süresinden sonra düzeltme amacıyla veya pişmanlıkla verilen beyannameler bu şartın ihlali sayılmaz. Her bir beyanname itibarıyla 10 Türk lirasına kadar yapılan eksik ödemeler bu şartın ihlali sayılmaz.)
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin ait olduğu yıl ile bu yıldan önceki son iki yıl içerisinde haklarında beyana tabi vergi türleri itibarıyla ikmalen, re'sen veya idarece yapılmış bir tarhiyat bulunmaması (Yapılan tarhiyatların kesinleşmiş yargı kararlarıyla veya Vergi Usul Kanununun uzlaşma ya da düzeltme hükümlerine göre tamamen ortadan kaldırılmış olması durumunda bu şart ihlal edilmiş sayılmaz.),
- İndirimin hesaplanacağı beyannamenin verildiği tarih itibarıyla vergi aslı (vergi cezaları dâhil) 1.000 Türk lirasının üzerinde vadesi geçmiş borcunun bulunmaması

gerekir.

Hesaplanan indirim tutarı, her hâl ve takdirde 1 milyon Türk lirasından fazla olamaz. İndirilecek tutarın ödenmesi gereken vergiden fazla olması durumunda kalan tutar, yıllık gelir veya kurumlar vergisi beyannamesinin verilmesi gereken tarihi izleyen bir tam yıl içinde mükellefin beyanı üzerine tahakkuk eden diğer vergilerinden mahsup edilebilir. Bu süre içinde mahsup edilemeyen tutarlar red ve iade edilmez.

Gelir vergisi mükelleflerinin yararlanacağı indirim tutarı, ticari, zirai veya mesleki faaliyet nedeniyle beyan edilen kazançların toplam gelir vergisi matrahı içerisindeki oranı dikkate alınmak suretiyle hesaplanan gelir vergisi esas alınarak tespit edilir.

Vergi indiriminden yararlanan mükelleflerin, öngörülen şartları taşımadığının sonradan tespiti hâlinde ilgili vergilendirme döneminde indirim uygulaması dolayısıyla ödenmeyen vergiler, vergi ziyai cezası uygulanmaksızın tarh edilir.

Örnek: Vergi indiriminden yararlanma şartlarının tamamını taşıyan Bayan (A), 2017 takvim yılında; 280.000.- TL ticari kazanç, 70.000.- TL de alacak faizi elde etmiştir. Bayan (A) bu dönemde 42.000.- TL geçici vergi ödemiştir.

Buna göre, Bayan (A) vergi indiriminden aşağıdaki şekilde yararlanacaktır.

A.Ticari Kazanç	280.000 TL
B.Menkul Sermaye İradı	70.000 TL
C.Gelir Vergisi Matrahı (A+B)	350.000 TL
Ç.Hesaplanan Gelir Vergisi	114.150 TL
D.Ticari Kazanç/Gelir Vergisi Matrahı (A/C)	0,80
E.Hesaplanan Gelir Vergisinin Ticari Kazanca İsbet Eden Kısmı (Ç x D)	91.320 TL
F.Hesaplanan Vergi İndirimi Tutarı (E x %5)	4.566 TL
G.Mahsup Edilecek Vergiler Toplamı (Ödenen Geçici Vergi 42.000-TL)	42.000 TL
Ğ.Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi (Ç-G)	72.150 TL
H.Vergi İndirimi Tutarı	4.566 TL
I.Ödenecek Gelir Vergisi (Ğ-H)	67.584 TL

9. GELİR VERGİSİNDE MAHSUP VE İADELER

9.1. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Mahsup ve İadesi

Beynamede gösterilen gelire dahil kazanç ve iratlardan Gelir Vergisi Kanununa göre kesilmiş bulunan vergiler, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilebilir, mahsubu yapılan miktar gelir vergisinden fazla olursa aradaki fark vergi dairesince mükellefe bildirilir ve mükellefin tebliğ tarihinden itibaren bir yıl içinde müracaatı üzerine kendisine red ve iade edilir.

9.1.1. Beyanname Üzerinden Hesaplanan Vergiden Mahsup ve Kalan Kısımın İadesi

Yıllık beyanname ile beyan edilen gelir üzerinden hesaplanan vergiden yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergiler mahsup edilir. Mahsup işleminin yapılabilmesi için, tevkif yoluyla kesilen verginin beyannameye dahil edilen gelir veya kazançla ilişkin olması gerekmektedir. Bu durumda kazanç veya gelir türünün bir önemi bulunmamakta olup, mükelleflerin kesintiyi yapan vergi sorumlularına ait bilgiler ile yıl içinde yapılan tevkifatlarla ilişkin tabloyu yıllık beyannamelemesine eklemeleri yeterli olacaktır.

9.1.2. Mahsuben İade

Tevkif yoluyla kesilen vergilerin yıllık beyannamedeki mahsuplar sonunda kalan kısmının diğer vergi borçlarına mahsup talebi, tutarına bakılmaksızın ve inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilir. Mahsup talebinin Gelir İdaresi Başkanlığı internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda, 429 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki ilgili standart dilekçe kullanılarak yapılması ve yıl içinde yapılan tevkifatlarla ilişkin listenin dilekçe ekinde yer alması gerekmektedir. Ortaklar, ortağı oldukları adi ortaklık veya kollektif şirketlerin müteselsilen sorumlu oldukları vergi borçlarına da mahsuben iade talebinde bulunabilirler.

Mahsuben iade işlemi, aranan tüm belgelerin tamamlanması koşuluyla, yıllık gelir vergisi beyannamesinin verildiği tarih itibarıyla yapılacaktır. Bu tarihten itibaren mükelleflerin mahsubunu talep ettikleri vergi borçları için gecikme zammı uygulanmaz. Mükellefin vadesi gelmiş vergi borcunun bulunmaması halinde, iade alacağının sonraki dönemlerde vadesi

gelecek vergi borçlarına mahsubu mümkündür. Mahsup taleplerinin yerine getirilmesinde, zamanaşımı hükümleri göz önünde bulundurulur.

9.1.3. Nakden İade

Nakden iade taleplerinin Gelir İdaresi Başkanlığı internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda, 429 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki ilgili standart dilekçe kullanılarak yapılması şarttır. Tevkif yoluyla kesilen vergilere ilişkin nakden iade edilecek tutarın **10.000 TL**'yi geçmemesi halinde iade talebi, yıl içinde yapılan tevkifatlara ilişkin tablo ile birlikte, Gelir Vergisi Kanununun 252 Seri No.lu Genel Tebliğinde gelir veya kazanç türüne göre ayrı ayrı belirtilmiş belgelerin dilekçeye eklenmesi koşuluyla inceleme raporu ve teminat aranmaksızın yerine getirilir.

Nakden yapılacak iade taleplerinin 10.000 TL'yi aşması halinde, 10.000 TL'yi aşan tutarın 100.000 TL'ye kadar olan kısmı mükellefle süresinde tam tasdik sözleşmesi düzenlemiş yeminli mali müşavirce düzenlenecek tam tasdik raporu uyarınca veya vergi inceleme raporuna göre iade edilir. Teminat gösterilmesi halinde inceleme sonucu beklenmeksizin iade yapılır.

İade talebinin 100.000 TL'yi aşan kısmının iadesi her halükarda vergi inceleme raporu sonucuna göre yerine getirilir.

Genel ve katma bütçeli idarelere, il özel idarelerine, belediyelere, köylere ve sermayelerinin en az %51 veya daha fazlası bu kurumlara ait işletmelere yapılacak iadeler, gerekli belgelerin ibrazı üzerine miktara bakılmaksızın inceleme raporu ve teminat aranılmadan yerine getirilir.

Öte yandan, Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden gelir vergisi ve kurumlar vergisi mükelleflerine muhtasar beyannamelerini elektronik ortamda verme zorunluluğu getirilmiş olup, elektronik ortamda verilen muhtasar beyannamede yer alan “Ücret ve Ücret Sayılan Ödemeler ile Menkul Sermaye İratları Dışında Kalan Ödemelere Ait Bildirim” ile gayrimenkul sermaye iradı, serbest meslek kazancı, ticari kazanç ve zirai kazançlara ilişkin olarak yapılan tevkifatlarda, tevkifat yapılan kişinin adı soyadı, vergi kimlik numarası (T.C. kimlik numarası) ödemenin gayri safi tutarı ve yapılan tevkifatın miktarına ilişkin bilgiler bulunmakta ve bu bilgiler

ile vergilerin ödenip ödenmediği hususu vergi daireleri tarafından E-VDO merkezi sorgulamalar ekranında e-beyanname bölümünden sorgulanabilmektedir.

Dolayısıyla, 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliği uyarınca tevkif yoluyla ödenmiş vergilerin nakden iadesinde istenilen bilgilerin, E-VDO merkezi sorgulama ekranından tespit edilebilmesi durumunda, bu bilgilere ilişkin belgeler mükelleflerden ayrıca kağıt ortamında aranılmayacak olup, dilekçe ile yıl içinde yapılan tevkifatlara ait tablo yeterli olacaktır.

Ancak, nakden iadeye ilişkin bilgilerin E-VDO merkezi sorgulama sisteminden tespit edilememesi durumunda ise 252 Seri No.lu Gelir Vergisi Genel Tebliğinde belirtilen belgelerin dilekçe ekinde istenilmesine devam edilecektir.

9.1.4. Tevkif Yoluyla Kesilen Vergilerin Geçici Vergiye Mahsubu

Yıl içinde ilgili dönemler halinde hesaplanan geçici vergiden varsa o hesap dönemi ile ilgili olarak daha önce ödenmiş geçici vergi ve geçici vergiye tabi kazançlarla ilgili olarak tevkif edilmiş vergiler mahsup edilmekte, mahsuptan sonra kalan tutar o dönem için ödenmesi gereken geçici vergi olmaktadır.

Yıllık beyannamenin vergi bildirim tablosunda yer alan geçici vergiye ilişkin satırda, beyannamenin ilgili olduğu geçici vergi dönemlerinde ödenen geçici vergi tutarı (ilgili geçici vergi beyannamelerinin ödenecek geçici vergi satırında yer alan tutarlar toplamı) gösterilir. Yıllık beyannamenin vergi bildirim tablosunun kesinti yoluyla ödenen vergiler satırında ise, o yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin tamamı (geçici vergiden mahsubu yapılan tevkifat tutarları dahil) gösterilir.

Yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden, yukarıda sözü edilen geçici vergi tutarı ile yıl içinde tevkif yoluyla kesilen vergilerin tamamı mahsup edilir, kalan tutar tevkif yoluyla kesilen vergilerin diğer vergi borçlarına mahsubu ve nakden iadesi kuralları çerçevesinde red ve iade edilir.

9.2. Geçici Verginin Mahsubu ve İadesi

Üçer aylık dönemler halinde tahakkuk ettirilerek tahsil edilen geçici vergi, yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilir. Mahsup edilemeyen tutar mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edilir. Bu mahsuplara rağmen kalan geçici vergi tutarı o yılın sonuna kadar yazılı olarak talep edilmesi halinde mükellefe red ve iade edilir.

Mahsup işleminin yapılabilmesi için, tahakkuk ettirilmiş geçici verginin ödenmiş olması gerekmektedir. Geçici vergi dönemleri itibarıyla tahakkuk ettirilmiş, ancak ödenmemiş bulunan geçici verginin yıllık beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden mahsup edilmesi mümkün değildir.

Tahakkuk ettirilmiş ancak ödenmemiş olması dolayısıyla yıllık beyanname üzerinden hesaplanan vergiden mahsup imkanı bulunmayan geçici vergi tutarları terkin edilir. Terkin edilen geçici vergi tutarı için vade tarihinden terkin edilmesi gereken tarih olan yıllık beyannamenin verilmesi gereken kanuni sürenin başlangıç tarihine kadar gecikme zammı uygulanır.

Ödenen geçici vergi tutarının, geçici verginin ilgili olduğu döneme ilişkin olarak verilen beyanname üzerinden hesaplanan gelir veya kurumlar vergisinden fazla olması halinde, mahsup edilemeyen tutar mükellefin diğer vergi borçlarına mahsup edilir. Mahsup işleminin yapılabilmesi için yazılı başvuru şartı aranmaz. Söz konusu mahsup işlemi ilgili vergi dairesince re'sen yapılır.

Mahsup işlemi yıllık beyannamenin verildiği tarih esas alınarak yerine getirilir. Mahsubu yapılacak vergi borçları için vade tarihinden, yıllık beyannamenin verildiği tarihe kadar gecikme zammı uygulanır. Mahsup sonucu iadesi gereken miktarın bulunması ve bu tutarın beyannamenin ilgili satırına yazılmış olması, mükellefçe yazılı olarak yapılmış iade talebi olarak kabul edilir. Yıllık beyannamenin ilgili tablosunda/satırında gösterilmeyen geçici verginin mahsuben veya nakden iade edilebilmesi için o yılın sonuna kadar elektronik ortamda, 429 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki ilgili standart dilekçe kullanılarak başvuruda bulunulması gerekir.

Geçici verginin gerek mahsuben gerekse nakden iadesinde herhangi bir tutar sınırlaması olmayıp, geçici verginin ödenmiş olması yeterlidir. Geçici vergiye ilişkin iade taleplerinde teminat ve inceleme raporu aranmaz.

9.3. İade Talepleri Başvuru Şekli

İade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden ya da mahsuben yapılacak iade talepleri, Gelir İdaresi Başkanlığı internet vergi dairesi üzerinden elektronik ortamda, 429 Sıra No'lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ekindeki standart dilekçeler kullanılmak suretiyle yapılacaktır.

429 sıra no.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği ile Vergi kanunları gereği iade hakkı doğuran işlemler nedeniyle nakden veya mahsuben talep edilecek iadelere ilişkin başvuru dilekçeleri, internet vergi dairesinde “Bilgi Girişi / İade Talep Dilekçeleri” bölümünden alınmaktadır

İade talep dilekçeleri, internet vergi dairesi şifresi kullanılmak suretiyle mükellefler veya mükelleflerce yetkilendirilecek serbest muhasebeci, serbest muhasebeci mali müşavir veya yeminli mali müşavir vasıtası ile elektronik ortamda gönderilebilir.

Mükellefler aynı standart dilekçe ile hem mahsuben hem de nakden iade talebinde bulunabilirler. Bu durumda mahsuben iadesi talep edilen tutar için mahsuben iadenin şartları, nakden iadesi talep edilen tutar için nakden iadenin şartları aranır.

Dilekçelere eklenmesi gereken belgeler elektronik olarak eklenir. Elektronik olarak verilmesi mümkün olmayanlar ise vergi dairesine evrak kayıt numarası/iade dosya numarası belirtilmek suretiyle teslim edilir.

İade taleplerini elektronik olarak yapmak zorunda olan mükelleflerin iade taleplerini elektronik olarak yapmamaları durumunda iade talepleri dikkate alınmayacaktır.

Tebliğde yer verilen başvuru şartlarına uygun olmaması nedeniyle iade talebinin dikkate alınmaması, iade hakkını ortadan kaldırmadığı gibi gerekli şartların sağlanması halinde yeniden iade talebinde bulunulmasına da engel değildir.

10. 2017 TAKVİM YILI GELİRLERİNE UYGULANACAK VERGİ TARİFESİ

13.000 TL'ye kadar	% 15
30.000 TL'nin 13.000 TL'si için 1.950 TL, fazlası	% 20
70.000 TL'nin 30.000 TL'si için 5.350 TL, fazlası	% 27
70.000 TL'den fazlasının 70.000 TL'si için 16.150 TL, fazlası	% 35

11. YILLIK BEYANNAMEDE TARH İŞLEMLERİ

11.1. Tarh Yeri

Genel kural gelir vergisinin mükellefin ikametgahının bulunduğu yer vergi dairesince tarh edilmesidir. Ancak, ticari ve mesleki faaliyetlerde tarha yetkili vergi dairesi işyerinin bulunduğu yer vergi dairesi olarak belirlenmiştir. İşyerinin birden fazla olması halinde ise iş merkezinin bulunduğu yer vergi dairesi tarha yetkili vergi dairesi olacaktır.

Diğer ücretlerle, gezici olarak çalışanların ticaret ve serbest meslek kazançlarının vergileri, bu ücret ve kazanç sahiplerinin ikametgahlarının bulunduğu yerin vergi dairesince tarh edilmemişse, faaliyetlerini icra ettikleri yerin vergi dairesince tarh olunacaktır.

Dar mükellefiyete tabi olanların vergileri ise beyannamelerini vermeye mecbur oldukları yerin vergi dairesince tarh olunur. Türkiye’de işyeri bulunduğu, beyannamenin verileceği vergi dairesi işyerinin bulunduğu yerdeki vergi dairesidir.

11.2. Tarhiyatın Muhatabı

Gelir vergisi, bu vergiyle mükellef olan gerçek kişiler namına tarh edilir. Ancak bazı istisnai durumlarda tarhiyatın muhatabı değişmektedir. Bunlar;

- Küçüklerle kısıtlılarda, bunların nam ve hesabına kanuni temsilcileri tarhiyatın muhatabı tutulur. Kanunî temsilci veli, vasi ve kayyımdır.

- Dar mükellefiyette tarhiyata muhatap Türkiye'deki daimi temsilcidir. Türkiye'de daimi temsilci yok ise kazanç ve iratları yabancı kişiye sağlayanlar, tarhiyata muhatap tutulur. Ayrıca Türkiye'de birden fazla daimi temsilci bulunması halinde, mükellefin tayin edeceği, tarhiyat tarihine kadar böyle bir tayin yapılmamış ise temsilcilerden herhangi birisi tarhiyata muhatap tutulur.
- Kaynakta kesinti suretiyle alınan vergilerde muhatap, mükellef hesabına tevkifat yapmaya mecbur olanlardır.

11.3. Vergilendirme Dönemi

Gelir vergisinde vergilendirme dönemi geçmiş takvim yılıdır. Ancak,

- Memleketi terk veya ölüm nedeniyle mükellefiyetin takvim yılı içerisinde kalkması halinde, vergilendirme dönemi, takvim yılı başından mükellefiyetin kalktığı tarihe kadar geçen süre olarak kabul edilecektir.
- Diğer ücretlerde vergilendirme dönemi, hizmetin ifa olduğu takvim yılıdır.
- Tevkif yoluyla ödenen vergilerde, istihkak sahipleri ayrıca yıllık beyanname vermeye mecbur değilse tevkifatın ilgili bulunduğu dönemler vergilendirme dönemi sayılır ve kesilen veya kesilmesi gereken vergiler yıllık verginin yerine geçer.

11.4. Tarh Zamanı

Gelir vergisi, beyanname verilmesi gereken hallerde beyannamenin verildiği günde tarh edilir. Beyanname posta ile gönderilmişse, vergiyi tarh edecek daireye geldiği tarihi takip eden yedi gün içinde tarh edilir.

12. YILLIK BEYANNAMENİN VERİLMESİ

Ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen gelir vergisi mükelleflerinin hiçbir hadle sınırlı olmaksızın Yıllık Gelir Vergisi, Geçici Vergi, Katma Değer Vergisi ve Muhtasar Beyannamelerini elektronik ortamda gönderme zorunluluğu bulunmaktadır.

Buna göre ticari, zirai ve mesleki faaliyetlerinden dolayı gerçek usulde vergilendirilen Gelir Vergisi mükellefleri; 2017 yılına ilişkin olup, **01- 25 Mart 2018** tarihleri arasında verebilecekleri Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesini, elektronik ortamda göndereceklerdir. [376 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliği uyarınca bağlı vergi dairesi müdürlükleri (mal müdürlükleri) mükellefleri hariç]

Ancak 2017 yılı kazançlarına ilişkin yıllık beyanname verme süresinin son günü hafta sonuna rastladığından mükellefler beyannamelerini, <https://ebeyanname.gib.gov.tr> adresinde yer alan kılavuza uygun olarak doldurarak **26 Mart 2018 saat 24:00'a kadar** göndereceklerdir.

Gelir unsurlarından birinden, bir kaçından veya tamamından bir takvim yılı içinde elde edilen kazanç ve iratlardan beyan edilmesi gerekenlerin yıllık beyannameye toplanarak beyan edilmesi gerekmektedir.

Ayrıca bu mükelleflerin;

- Takvim yılı içinde memleketi terk etmesi halinde, memleketi terkten önceki 15 gün içinde Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi beyanda bulunması gerekmektedir.
- Takvim yılı içinde ölümü halinde, ölüm tarihinden itibaren 4 ay içinde vefat eden kişi namına varislerce Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi ile beyanda bulunulması gerekmektedir. Ölüm halinde, kıst döneme ait beyanname verme süresinin son günü 02.08.2016 tarihi ve sonrası olması durumunda beyannamenin elektronik ortamdan (e-beyanname sisteminden) gönderimi mümkün bulunmaktadır.
- Ölüm tarihinde içinde bulunulan ayın başlangıcı ile ölüm tarihi arasındaki döneme tekabül eden kıst dönem beyannameler (BDP ve Hazır Beyan sisteminden verilen GMSİ+ÜCRET+DKİ+MSİ, Basit Usul beyannameleri hariç) ile ölüm tarihinden önceki döneme ait olup vadesi gelmediği için vefat eden mükellef

tarafından verilemeyen beyannamelerin de (BDP ve Hazır Beyan sisteminden verilen GMSİ+ÜCRET+DKİ+MSİ,Basit Usul beyannameleri hariç) 07.11.2017 tarihinden itibaren elektronik ortamdan (e-beyanname sisteminden) gönderimi gerçekleştirilebilmektedir.

13. VERGİNİN ÖDENME ZAMANI VE YERİ

2017 yılı kazançlarına ilişkin olarak verilecek yıllık beyannameler üzerinden hesaplanan gelir vergisi iki eşit taksitte ödenecek olup,

- Birinci taksitin **2 Nisan 2018** tarihine kadar,
- İkinci taksitin **31 Temmuz 2018** tarihine kadar

ödenmesi gerekmektedir.

Memleketi terk ve ölüm gibi mükellefiyetin kalkmasını gerektiren durumlarda, beyan üzerine tarh edilen vergiler beyanname verme süreleri içinde ödenecektir.

Vergi;

- Vergi tahsiline yetkili banka şubelerine,
- Bağlı bulunulan vergi dairesine,
- Bağlı bulunulan vergi dairesinin bildirilmesi şartı ile herhangi bir vergi dairesine ödenebilir.

14. BEYANNAMEYE EKLENECEK BİLDİRİM VE BELGELER

Sadece ticari kazançlarını beyan eden mükellefler Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesine:

- Ayrıntılı Bilanço ve Ayrıntılı Gelir Tablosu,
- İşletme Hesabı Özeti,
- Bilanço Esasına Göre Defter Tutan Mükelleflere Ait Ticari Kardan Mali Kara Ulaşmak İçin Hesaplamayı Gösteren Bildirim,
- Varsa, Yabancı Ülkelerde Ödenen Vergilere İlişkin Bildirim,
- Varsa, Kesinti Yoluyla Ödenen Vergilere İlişkin Belgeleri

ekleyeceklerdir.

Ticari kazancın yanında başka gelirlerin de beyan edilmesi halinde, ilgili gelire ilişkin belgeler de eklenecektir.

15. BEYANNAME VERMEYENLERE UYGULANACAK YAPTIRIMLAR

2017 takvim yılı kazançlarına ait olup, 2018 yılında verilmesi gereken beyannamenin beyanname verme süresi içinde verilmemesi durumunda mükelleflere, özel usulsüzlük cezası ile tahakkuk ettirilmeyen vergi için ayrıca vergi ziyai cezası ve gecikme faizi uygulanır.

16. GERÇEK USULDE TİCARİ KAZANCIN BEYANINA İLİŞKİN ÖRNEKLER

Örnek 1: Ankara Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde mobilyacılık faaliyeti yapan mükellef (A) bu faaliyetinden dolayı 2017 yılında 90.000 TL kar elde etmiştir. Mükellef işletme hesabı esasına göre defter tutmaktadır. Ayrıca mükellefin, 2017 yılı içinde ödenen 13.500 TL geçici vergi tutarı bulunmaktadır.

Örnek Hakkında Açıklama;

Bu örnekte işletme hesabı esasına göre defter tutan bir mükellefin durumu açıklanmaktadır. Mükellef ticari kazancı nedeniyle Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi vermek zorundadır. Mükellef 2017 yılında 90.000 TL ticari kazanç elde etmiştir.

Mükellefin Beyanı Aşağıdaki Gibi Olacaktır:

Ticari Kazanç	90.000 TL
Safi Ticari Kazanç	90.000 TL
Vergiye Tabi Gelir (Matrah)	90.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	23.150 TL
Mahsup Edilecek Geçici Vergi	13.500 TL
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi	9.650 TL

Örnek 2: Adana Büyükşehir Belediyesi sınırları içinde elektronik eşya alım satımı faaliyetinde bulunan ve bilanço esasına göre defter tutan mükellef (B)'nin 2017 yılı karı 480.000 TL'dir. Mükellef 2017 yılında 30.000 TL Bağ-Kur Primi ve 72.000 TL geçici vergi ödemiştir.

Mükellefin ayrıca tevkif yoluyla vergilendirilmiş brüt 350.000 TL mevduat faizi ve repo geliri (bu gelirler ticari işletmesine dahil bulunmamaktadır) ile İstanbul'da bulunan ve emlak vergisi değeri 250.000 TL olan apartman dairesinden (meskenden) 30.000 TL kira geliri bulunmaktadır. (Mesken kira gelirinde götürü gider yöntemi seçilmiştir.)

Örnek Hakkında Açıklama;

Mükellef ticari kazancı nedeniyle yıllık beyanname vermek zorunda olup, beyannameye mesken olarak kiraya verdiği gayrimenkulden elde ettiği kira gelirini de dahil edecektir. Ticari, zirai ve mesleki kazancı nedeniyle yıllık beyanname verenler konut kira gelirine ilişkin istisnadan yararlanamayacağından bu gelire mesken istisnası uygulanmayacaktır. Kira gelirinde safi irat hesaplanırken %15 oranındaki götürü gider düşüldükten sonraki kalan tutar beyan edilecektir.

Gelir Vergisi Kanununun geçici 67 nci maddesi hükmü uyarınca, mükellefin 2017 yılında elde ettiği tevkif yoluyla vergilendirilmiş bulunan mevduat faizi ve repo geliri beyannameye dahil edilmeyecektir.

Mükellefin Beyanı Aşağıdaki Gibi Olacaktır:

Ticari Kazanç	480.000 TL
Bağ-Kur Primi	30.000 TL
Safi Ticari Kazanç (480.000 TL - 30.000 TL)	450.000 TL
GMSİ (30.000 TL - (30.000 TL x %15))	25.500 TL
Beyan Edilen Gelirler Toplamı (450.000 TL + 25.500 TL)	475.500 TL
Vergiye Tabi Gelir	475.500 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	158.075 TL
Mahsup Edilecek Geçici Vergi	72.000 TL
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi (158.075 TL - 72.000 TL)	86.075 TL

Örnek 3: İzmir’de ikamet eden ve bilanço esasına göre defter tutan mükellef (C) kırtasiyecilik yapmaktadır. Mükellef (C) bu faaliyetinden dolayı 2017 yılında 120.000 TL kar elde etmiş olup, 12.000 TL Bağ-Kur primi ve 18.000 TL geçici vergi ödemiştir. Mükellef ayrıca 20.000 TL şahıs sigorta primi ödemiştir.

Örnek Hakkında Açıklama;

Mükellef 2017 yılında 120.000 TL ticari kazanç elde etmiştir. Ödenen şahıs sigorta primi ile ilgili olarak indirim konusu yapılabilecek tutar 2017 yılı asgari ücretin yıllık brüt tutarını (21.330 TL) aşmamakla birlikte beyan edilen gelirin % 15’ini de aşamayacağından, indirim konusu yapılacak şahıs sigorta primi ödenen 20.000 TL yerine (108.000 x %15) 16.200 TL olacaktır.

Mükellefin Beyanı Aşağıdaki Gibi Olacaktır:

Ticari Kazanç	120.000 TL
Bağ-Kur Primi	12.000 TL
Safi Ticari Kazanç (120.000 TL -12.000 TL)	108.000 TL
Mahsup Edilecek İndirimler (Şahıs Sigorta Primi)	16.200 TL
Mahsup Sonrası Kalan Tutar (108.000 TL -16.200TL)	91.800 TL
Vergiye Tabi Gelir	91.800 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	23.780 TL
Mahsup Edilecek Geçici Vergi	18.000 TL
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi (23.780 TL – 18.000 TL)	5.780 TL

Örnek 4: Eskişehir’de ikamet eden ve toptan gıda ticareti yapmakta olan mükellef (D), 2017 yılında 200.000 TL kar elde etmiş olup, 30.000 TL geçici vergi tahakkuk etmiş olmasına rağmen 22.500 TL geçici vergi ödemiştir. Ayrıca, mükellef (D) ticari faaliyeti nedeniyle 20.000 TL kesinti yoluyla vergi ödemiştir.

Örnek Hakkında Açıklama;

Mükellef ticari kazancı nedeniyle Yıllık Gelir Vergisi Beyannamesi vermek zorundadır. Mükellefin yıl içinde ödemiş olduğu geçici vergi ile ticari faaliyeti dolayısıyla tevkif edilen 10.000 TL gelir vergisi, beyanname üzerinden hesaplanan gelir vergisinden mahsup edilecektir.

Mükellefin Beyanı Aşağıdaki Gibi Olacaktır:

Ticari Kazanç	200.000 TL
Vergiye Tabi Gelir	200.000 TL
Hesaplanan Gelir Vergisi	61.650 TL
Mahsup Edilecek Kesinti Yoluyla Ödenen Vergi	20.000 TL
Mahsup Edilecek Geçici Vergi	22.500 TL
Ödenmesi Gereken Gelir Vergisi	19.150 TL

VERGİNİZİ ÖDEYEBİLECEĞİNİZ ANLAŞMALI BANKALAR

AKBANK T.A.Ş. (*)
AKTİF YATIRIM BANKASI A.Ş. (*)
ALBARAKA TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
ALTERNATİFBANK A.Ş.
ANADOLUBANK A.Ş.
ARAP TÜRK BANKASI A.Ş.
CITIBANK A.Ş.
DENİZBANK A.Ş. (*)
BURGAN BANK A.Ş.
FİBABANKA A.Ş.
FİNANSBANK A.Ş. (*)
HSBC BANK A.Ş. (*)
ICBC TURKEY BANK A.Ş.
ING BANK A.Ş.
KUVEYT TÜRK KATILIM BANKASI A.Ş.
ODEA BANK A.Ş.
ŞEKERBANK T.A.Ş.
T.C. ZİRAAT BANKASI A.Ş. (*)
TURKISHBANK A.Ş.
TURKLAND BANK A.Ş.
TÜRK EKONOMİ BANKASI A.Ş. (*)
TÜRKİYE FİNANS KATILIM BANKASI A.Ş. (*)
TÜRKİYE GARANTİ BANKASI A.Ş. (*)
TÜRKİYE HALK BANKASI A.Ş. (*)
TÜRKİYE İŞ BANKASI A.Ş. (*)
TÜRKİYE VAKIFLAR BANKASI T.A.O. (*)
VAKIF KATILIM BANKASI A.Ş.
YAPI VE KREDİ BANKASI A.Ş. (*)
ZİRAAT KATILIM BANKASI A.Ş.

(*) Başkanlığımız İnternet Vergi Dairesi üzerinden belirtilen bankaların kredi kartlarıyla; Gayri Menkul Sermaye İradı, Menkul Sermaye İradı, Ücret ve Diğer Kazanç ve İratlardan kaynaklı Gelir Vergisi, Motorlu Taşıtlar Vergisi, Trafik İdari Para Cezası, Karayolları Taşıma Kanunu İdari Para Cezası, Geçiş Ücreti ve İdari Para Cezası, Tapu Harcı, Yolcu Beraberinde Getirilen Telefon Kullanım İzin Harcı, Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu Genel Müdürlüğüne Ait Öğrenim Kredisi ve Katkı Kredi Borçlarının tahsil edilmesi mümkün bulunmaktadır.

444 0 189
VERGİ İLETİŞİM MERKEZİ

/gib.sosyalmedya

/gibsosyalmedya

/gibsosyalmedya

Ayrıntılı bilgi için;
www.gib.gov.tr